

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319010368
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5319010368.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 20. júla 2021 prejednal odvolanie obžalovaného E. U., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/106/2019-133 z 18.6.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného E. U. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/106/2019-133 z 18.6.2020 bol obžalovaný E. U. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

v presne nezistené dni, v období od mesiaca marec roku 2019 do 28. mája 2019, najmenej štyrikrát prišiel za poškodenou N. T. do miesta jej bydliska, do bytu nachádzajúcom sa v meste S., na ulici I. č. XXX/XX, okres S., a vyhrážal sa jej so slovami, že pôjde na benzínku, kúpi liter benzínu a podpáli jej auto, že ak ju s niekým stretne, tak ho podreže, že má prístup ku kyselinám, s ktorými pracuje a túto kyselinu jej chrstne do tváre, znetvorí ju tak, aby už o ňu nikto nezakopol, že jej urobí zo života peklo a nedá jej už v živote pokoj, dá jej do auta drogy a dá ju zavrieť na 10 rokov, taktiež sa jej vyhrážal zabitím a že ublíži každému, koho stretne s ňou, chrstne jej kyselinu do tváre, pokiaľ bude žiť, tak jej nedá pokoj a urobí jej zo života peklo, postará sa o to, aby už nikdy nebola šťastná a keď povedala, že to nahlási na políciu, tak sa jej vyhrážal, že ak ho dá zavrieť, tak ten čas, čo bude sedieť v base, bude spriadať pomstu, ktorá bude sladká, a keď vyjde z basy, tak ju zareže a dňa 31.3.2019, potom ako prišiel k dverám bytu poškodenej N. T., začal zvoniť pri dverách bytu, pričom keď mu poškodenej N. T. otvorila, fyzicky ju napadol tak, že ju rukou jedenkrát udrel do tváre, následne ju sotil na posteľ, chytil vankúš a začal ju dusiť, kde po chvíli ju pustil a odišiel na balkón fajčiť, pričom dňa 27.5.2019 v čase okolo 20.00 h sa jej počas telefonického rozhovoru opätovne vyhrážal slovami, že ten život jej skráti, čím svojím konaním vzbudil o poškodenej N. T. obavu, že môže svoje vyhrážky uskutočniť. Za to bol podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 18.6.2020 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátor vzdal práva odvolania. Obžalovaný prehlásil, že podáva odvolanie do výroku o treste.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný prostredníctvom svojho zvoleného obhajcu poukázal na konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, konkrétne vydanie trestného rozkazu (inak s rovnakým znením výroku o vine a treste) v predmetnej trestnej veci, podanie odporu, učinenie vyhlásenia viny zo stíhaného skutku podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., a to i napriek tomu, že nie

všetky tvrdenia poškodenej sa zakladali na pravde. Mal za to, že súd prvého stupňa bude aplikovať v jeho prípade mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. v zmysle zbierky stanovisk NS SR č. 5/2017, č. 44. Aj napriek učenému vyhláseniu mu však súd uložil totožný druh a výmeru trestu, ako mu uložil v trestnom rozkaze. Preto sa domnieva, že súd nepostupoval správne, uložený trest považuje vzhľadom na povahu spáchaného skutku, spôsob jeho spáchania, jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer príťažujúcich a poľahčujúcich okolností, ako i jeho osobu, pomery a možnosť nápravy za neprimerane prísny. Je si plne vedomý, že vyhlásením sa priznal k skutku tak, ako je popísaný v rozsudku okresného súdu a spáchanie skutku úprimne oľutoval. Celý konflikt medzi ním a poškodenou bol vyvolaný ich rozchodom, ktorý niesol veľmi ťažko a nemohol sa s ním vysporiadať. Samotná poškodená vie, ako ju mal rád, a že by nebol schopný jej ublížiť.

Od spáchania skutku sa presťahoval do H. W. U., kde býva spoločne s priateľkou v prenajatom byte a plánujú spoločnú budúcnosť. Momentálne má dobrú prácu, vedie usporiadaný život a o toto všetko by prišiel. Od spáchania skutku sa vyvaroval akémukoľvek protiprávnemu konaniu. Bolo by pre neho ťažké začínať od začiatku. S poukazom na uvedené je zrejmé, že uložený nepodmienečný trest nesplní sledovaný účel, keďže aj napriek krátkemu trvaniu uloženého trestu príde o prácu a zázemie, ktoré si budoval. Prítom v súčasnej covidovej dobe je problematické nájsť vhodnú prácu. Poukázal na ust. § 34 Tr. zák. so zdôraznením, že pri úvahách o druhu a výmere trestu je potrebné vychádzať aj zo zásady proporcionality, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný spáchanému trestnému činu. S poukazom na závažnosť skutku, ako i učené vyhlásenie považuje uložený trest za neprimeraný, súd by mohol pristúpiť k uloženiu alternatívneho trestu domáceho väzenia, či trestu povinnej práce. Uvedené druhy trestu by nepochybne splnili účel trestu bez toho, aby prišiel o prácu a život, ktorý vedie. Nezanedbateľná je aj skutočnosť, že k skutku došlo pred viac ako 15 mesiacmi. Má za to, že za toto obdobie preukázal polepšenie, ako i to, že vedie riadny život. Na tomto základe navrhol, aby krajský súd ako súd odvolací rozsudok okresného súdu ako nezákonný zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol, alternatívne podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý výrok o treste a podľa § 322 ods. 2 Tr. por. obžalovanému uložil peňažný trest, trest domáceho väzenia alebo trest povinnej práce vo výmere podľa úvahy súdu.

Prokurátor nevyužil právo vyjadriť sa k odvolaniu obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka navrhla podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, nakoľko rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné. Obhajca obžalovaného navrhol napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako nezákonný zrušiť vo výroku o treste a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne zrušiť napadnutý výrok o treste a obžalovanému uložiť peňažný trest, trest domáceho väzenia alebo trest povinnej práce vo výmere podľa úvahy súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba (§ 307 ods. 1 písm. b) Tr. por.), riadne a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. na to určenom súde. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd na podklade podaného odvolania obžalovaného preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (vo výroku o treste a konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku) a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ sa týka dôkaznej situácie, je potrebné zo strany krajského súdu uviesť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o svojej vine, ktoré okresný súd uznesením podľa § 257 Tr. por. prijal. Z uvedeného dôvodu sa dokazovanie na súde prvého stupňa vykonalo len v súvislosti s uloženým trestom a spôsobom jeho výkonu.

Primárne odvolací súd uvádza, že výrok o vine, vrátane právnej kvalifikácie, ktorý bol vyhlásený rozsudkom na základe prijatého vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. v príslušnom znení na hlavnom pojednávaní, nie je možné v odvolacom konaní vecne preskúmať, čo

právne vyplýva z nevykonania dokazovania o dotknutom skutku na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. a analogickým použitím § 334 ods. 4 Tr. por. Vzdaním sa práva na kontradiktórne prejednanie výroku o vine pred okresným súdom sa obžalovaný vzdal aj svojho práva na odvolanie. Oznámením rozsudku sa výrok o vine stal právoplatným.

Odvolateľ súčasne namietal neprimeranosť uloženého trestu, dožadoval sa uloženia alternatívneho trestu, predovšetkým s poukazom na zásadu proporcionality trestu, riadne vedeného života, zázemia, ktoré si vybudoval tým, že sa presťahoval, má nové bývanie, prácu, plánuje s novou priateľkou spoločnú budúcnosť. S poukazom aj na pomerne krátky trest odňatia slobody by prišiel o vybudované zázemie a nanovo by sa mu ťažko začínal aj s prihliadnutím na súčasnú covidovú situáciu. Samostatným odvolacím dôvodom bola skutočnosť, že obžalovaný rátať pri vyhlásení viny s mimoriadnym znížením trestu, k aplikácii ktorej súd nepristúpil.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. možno páchatelovi pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest a toto ustanovenie per analogiam, s použitím argumentu „od menšieho k väčšiemu“, použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por., ak súd takéto vyhlásenie prijme, pretože obžalovaný neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom mal predznamenané zo strany súdu, aký druh trestu a v akej výmere mu bude uložený (stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR Tpj 55/2016 zo dňa 27.6.2017, stanovisko Najvyššieho súdu SR R 44/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 5/2017). Takýto postup vyplýva z ustálenej súdnej praxe, a to aj z pohľadu predvídateľnosti rozhodnutia, keď ale inak postup podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam nie je obligatórny.

Trest ukladaný za spáchanú trestnú činnosť má byť zákonný, primeraný a spravodlivý a rešpektovať zásady pre ukladanie trestov uvedené v ust. § 34 Tr. zák.

Teda súdom uložený trest má zohľadňovať závažnosť spáchanej trestnej činnosti, jej následok, má mať dostatočný výchovný účinok, má odsúdiť páchanie trestnej činnosti, zabrániť páchanie ďalšej činnosti nielen páchatelom, ale zároveň má mať dostatočne preventívny charakter aj vzhľadom k ostatným členom spoločnosti. Má zohľadňovať osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Dokazovanie v tomto smere okresný súd vykonal v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o treste a z jeho výsledkov vychádzal odvolací súd pri svojom rozhodovaní

Trest uložený za súdenú trestnú činnosť obžalovanému napadnutým rozsudkom spĺňa všetky kritériá pre ukladanie trestu podľa § 34 Tr. zák. Prvostupňový súd správne vychádzal zo správ o povesti a výpisov z jednotlivých registrov na obžalovaného, ktoré na hlavnom pojednávaní riadne oboznámil. Z ich obsahu zistil, že obžalovaný bol doteraz 7-krát súdom potrestaný, a to aj za násilnú trestnú činnosť (opakovane za vydieranie, i keď pri takomto prvom odsúdení sa hľadá na páchatela, akoby nebol odsúdený), stíhaného skutku sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (stíhaný skutok v období od mesiaca marec 2019 do 28. mája 2019, pričom skúšobná doba mu plynula do 22.4.2020). Okrem toho súd prvého stupňa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj evidenciu priestupkov. Hoci okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, že obžalovaný sa v minulosti dopustil aj menej závažného protiprávneho konania priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, za ktoré bol právoplatne potrestaný, z toho troch sa dopustil voči poškodenej N. T. (dva sú z obdobia roku 2015

a naposledy dňa 3.5.2018), bolo potrebné pre ucelený obraz doterajšieho života obžalovaného na tieto prihliadnuť, obzvlášť za situácie, že opakovane sa priestupkov dopúšťal aj voči poškodenej. Vzhľadom na doterajší spôsob života nie je možné akceptovať požiadavku obžalovaného, že trest uložený okresným súdom za súdenú trestnú činnosť by bol neprimerane prísny. Podľa názoru odvolacieho súdu takto uložený trest je ešte mierny. Pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v zákonnej sadzbe až na jeden rok.

V zásade nie je možné poukazovať len čiastkovo na proporcionalitu trestu k následku trestnej činnosti subjektívne vyhodnotenej obžalovaným ako nie až tak závažnú, s poukazom, že poškodená vedela, že ju mal rád a nebol by jej ublížil. Pre uloženie spravodlivého trestu je potrebné vyvážené vyhodnotiť všetky aspekty, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o druhu a výmere trestu, tak ako ich má na mysli ust. § 34 Tr. zák., aby uložený trest zodpovedal stavu veci a zákonu, zohľadňoval okolnosti konkrétnej veci, osobu páchatel'a a splnil aj svoj výchovný a ochranný účel. Obžalovaný má bohaté skúsenosti z doterajších trestných stíhaní jeho osoby. Na jeho prevýchovu bol súdom zvolený niekoľkokrát podmienený trest odňatia slobody, vrátane aj nepodmienečného trestu odňatia slobody a práve takáto situácia neumožňuje aplikáciu alternatívneho trestu. Vhodnosť ukladania alternatívnych trestov je obmedzená tým, že má ísť o páchatel'a ojedinelej trestnej činnosti, nie kriminálne zdatnú a narušenú osobu, pričom u tejto osoby ide len o ojedinelé vybočenie z inak riadne vedeného života. Táto podmienka v prípade obžalovaného nie je splnená. Nie je možné zvrátiť túto situáciu len tvrdením obžalovaného, že 15 mesiacov od spáchania skutku „seká dobrotu“. Ešte treba dodať, že okresný súd správne vyhodnotil aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktoré bral do úvahy pri ukladaní trestu. Pre ucelenosť zákonných možností súdu pre ukládanie trestu treba dodať, že ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák. neumožňuje za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia použitie ust. § 49 ods. 1 Tr. zák., t.z. podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody.

Ďalej treba uviesť, že ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. je možné použiť aj pri učení vyhlásenia o vine, avšak ide len o zákonnú možnosť a nie povinnosť. V danom prípade vzhľadom na vyššie uvedené individuálne okolnosti prípadu a výšku uloženého trestu odňatia slobody obžalovanému súdom prvého stupňa ani odvolací súd nevzhladol žiadne okolnosti, ktoré by ho viedli k aplikácii tohto ustanovenia.

Pri splnení zákonných podmienok podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. prvostupňový súd správne určil spôsob výkonu trestu a obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním stíhaného trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu spĺňa funkciu trestu v rovine individuálnej a generálnej prevencie, je dostatočne účinný na prevýchovu páchatel'a a súčasne má dostatočne preventívny charakter smerom k ostatným členom spoločnosti.

Na základe týchto dôvodov krajský súd odvolanie obžalovaného zamietol postupom podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.